

Зміст

Катерина Бабкіна. «Кожен дотик – теплий спалах...»	13
Іван Франко. «Твої очі, як те море...»	17
Оксана Забужко. «Така кругла, як глобус, моя ніжність до тебе...»	18
Дмитро Лазуткін. «Говорити до тебе – мов дихати під водою...»	21
Сергій Жадан. Паприка	23
Уляна Галич. «троянди ростуть із мушель а ти ростеш із води...»	27
Юрій Андрухович. Музей старожитностей	28
Ліна Костенко. «спини мене отямся і отям...»	31
Костянтин Москалець. «Моя кохана спить, а за вікном...»	33
Богдан-Ігор Антонич. Три перстені	35
Оксана Пахльовська. «Я усміхнусь тобі крізь сльози: їдь!»	37
Юрій Іздрик. «ніжність повільна лінива нахабна...»	38
Оксана Луцишина. «марія і йосип зачинають дитя (але не христа)...»	41
Леся Українка. «Хотіла б я тебе, мов плющ, обняти...»	43
Євген Плужник. «Мовчи! Я знаю. За всіма словами...»	45
Сергій Жадан. «Хай ніколи не застудиться твое ніжне горло...»	46

Юрій Іздрик. <i>Молитва</i>	49
Василь Стус. «Я знаю – ми будем іще не раз бродити з тобою...»	50
Василь Махно. <i>Берлін</i>	52
Степан Руданський. «Повій, вітре, на Україну...»	54
Борис Грінченко. «І кожен лист до листу прихиливсь...»	57
Олена Теліга. <i>Літо</i>	59
Богдан-Ігор Антонич. <i>Сад. Біологічний вірш у двох відмінах</i>	60
Олександр Олесь. <i>Чари ночі</i>	63
Григорій Семенчук. «де ти, мила, світла, з яблуками...»	67
Галина Петросаняк. «Коли тут почнуться дощі...»	69
Юлія Мусаковська. <i>спасіння</i>	71
Маріанна Кіяновська. «переправа – місце недалеко від серця...»	72
Катерина Міхаліцина. «перейди мені лютий тонкими слідами граків...»	74
Анна Малігон. «Він вийде з хурделиці, схопить її за рукав...»	77
Іван Франко. «Чого являєшся мені у сні?...»	78
Оксана Забужко. «...І солод слів, і холод сліз...»	81
Любов Якимчук. <i>Як скласти жінку</i>	82
Мирослав Лаюк. <i>Серце і його назва</i>	85
Сергій Осока. «хвилюйся хвилюйся і говори усе...»	86

Галина Крук. кохання на відстані	88
Сергій Жадан. «Перші дні листопада...»	90
Богдан-Ігор Антонич. Шлюб	93
Юрій Андрухович. <i>Without You 2</i>	94
Оксана Луцишина. «ти все ще ти...»	97
Іван Франко. «Якби знав я чари, що спиняють хмари...»	98
Олександр Олесь. «Ти з'являєшся, як ранок...»	101
Галина Крук. «сентиментальна історія»	103
Леся Українка. «Я не кохаю тебе і не прагну дружиною стати...»	105
Олександр Олесь. <i>Ти не прийшла</i>	107
Денис Мандзюк. «завів коханку дуже схожу на тебе...»	108
Богдан Лепкий. «Цить, серце, цить!..»	111
Олеся Мамчич. «і я сказала що з тобою краще...»	113
Василь Стус. «Яка любов! Минула ціла вічність...»	114
Павло Коробчук. <i>сестро</i>	116
Дмитро Лазуткін. «Ти вилітаєш, Марто, як вікна опісля вибуху...»	118
Таня-Марія Литвинюк. «Він хоче її як жінку...»	121
Катерина Бабкіна. «Ті, що бачили їх разом – бачили більше, ніж є насправді...»	122
Павло Коробчук. <i>перед пришестьям</i>	125
Сергій Осока. «Жовтневий млин – у листі, в домі, в димі...»	127

Ірина Шувалова. «тримайся за вітер мій любий тримайся за вітер...»	163
Мар'яна Савка. «Світлом лишу тебе собі...»	165
Олеся Мамчич. «Синіє вечір за рікою...»	167
Юлія Мусаковська. «Дощ укриває наші тіла і, здавалося б, світ...»	169
Богдана Матіяш. «вибач любий я зараз не вмію до тебе говорити...»	171
Остап Сливинський. «Вір мені, світелку...»	173
Ліна Костенко. «Моя любове! Я перед тобою...»	175
Грицько Чубай. «Коли до губ твоїх лишається пів подиху...»	177
Сергій Жадан. «Пливи, рибо, пливи...»	178

«Кожен дотик — теплий спалах...»

Будь-які слова можуть виявитися врешті словами про любов.

Людство так довго намагалося метафоризувати, нормувати, контролювати чи табувати прояви того ірраціонального, потужного, власницького, меланхолійного чи, навпаки, шаленого, що буває часом в однієї людини до іншої, що зрештою зробило тим і добре діло — словник кохання, жаги, любовної туги розрісся нескінченно.

Нам це загалом не сильно зарадило — ми все ще не дуже вміємо зрозуміло і ясно сказати (навіть собі самим) про любов, бажання, ревності, тугу втрати чи біль відмови. Але це скоріше тому, що самі ці речі — почуття, стани? — мінливі та невловимі. Що вже тут скажеш ясно і зрозуміло, якщо ось було, а за мить уже нічого знову не зрозуміло й не ясно?

Важко дається називати та переказувати речі потужні, але минучі та непевні: крок праворуч, крок ліворуч, і все — *пам'ять заповнює те місце в тобі, де знаходилась ніжність*. Складно говорити про те, в чому немає орієнтирів і стандартів та не виходить триматися за якісь «правильно» й «неправильно» — ми все ще не відчуваємося з такими категоріями в безпеці. *Чи біля тебе душу відморожу, чи біля тебе полум'ям згорю.*

Нам хочеться певного ландшафту, зрозумілих правил: *після зникнення мусить бути пора появ / після холоду мусить бути пора відлиги*. Що ж, в усьому, що стосується пристрастей,

потягу, кохань, – правила неможливі. Непросто ословлювати те, що має так багато спільного з очікуваннями – і то часто з очікуваннями, далекими від дійсності, а більше з фантазійними: що буде, що станеться, чого прагнеться.

Опиняючись закоханими, ми без кінця прогнозуємо майбутнє, але більшість факторів, на які ми спираємося, нам не відомі – це десь як постійно *у шибці вікна / мовби в рамці / ловити невидимий рух / то фіранки / то пальців*. Ми водночас прагнемо й боїмося, наче певні, але й вагаємося, щасливі та виснажені цими емоційними гойдалками – *усе це світло / уся ця тиша / якщо можливо то забори*. Політична повістка, геноцид, важливі світоглядні питання і поворотні історичні події – ніщо за ступенем обсягу окупованого місця в нас у голові та в серці не ладне конкурувати з коханням, цим крихким, тимчасовим, незрозумілим бздуром. *Любов варта всього*.

Про кохання, ревності, втрату чи бажання, натурально, є дуже, дуже, дуже багато віршів. Неочевидна, така, що існує без правил, ефемерна і всюдисуща, непередбачувана і не завжди зрозуміла поезія і всі ці любовні штуки, здавалося б, просто створені одне для другого.

В нашій тривалій редакційній мандрівці через українську любовну лірику різних часів, із залученням у порадики друзів, колишніх і підписників у соцмережах, я постійно, добираючи чи не добираючи ще один текст до цієї книжки, запитувала себе: чому цей, а не інший? Стільки разів, аж зрозуміла, що це приблизно те саме, що, закохавшись чи запалавши пристрасстю, запитувати себе – чому вона або він?

Відповіді нема – і не може бути. Просто тому, що насправді неважливо чому. Просто тому, що так є.

Загалом, словами про любов можуть все-таки виявитися врешті будь-які слова. Тому тут ми просто зібрали для вас деякі з них. Читайте, любіть і робіть все, що вам хочеться.

Катерина Бабкіна

* * *

Твої очі, як те море
Супокійне, світляне:
Серця мого давнє горе,
Мов пилінка, в них тоне.

Твої очі, мов криниця
Чиста на перловім дні,
А надія, мов зірниця,
З них проблискує мені.

* * *

Така кругла, як глобус,
моя ніжність до тебе – голого, до тебе – сплячого, до тебе –
хлопчика з підібганими ногами і носом, уритим в подушку:
до твого спросонного, ображеного мурмотіння,
коли колошкають,
до стеряного кліпання, болісно стятих брів на увімкнене світло
(досконалий образ наруги над безневинним), –
ніжність, якої не проковтнути: тисне сльозами в горлі.

Здоровий, сильний мужчина,
що вдень підкидає мене однією рукою, як в танці,
обтуляє плечем і сміється поверх мого зросту
до світу наставленими зубами,
що завиграшки радить собі із навалою впертих, тупих,
непокірних предметів
(автомобіль, скальпель, хура дощок,
гора непомитих каструль...), –
розпростертий під ковдрою
на всю довжину безвладного, теплого тіла,
чи погідно сопучи, чи з безрадним помруком кулячись в себе
(відвертаючись до стіни,
ослоняючись лапою, як цуц: не займайте, будь ласка...), –
являєш мені напоказ
всю беззахисну сутність людської породи: знищенність.

Равлик без черепашки –
Тоненьке стебельце проросле на танкодромі –
Немовля у візочку полишенім напризволяще –
Кроткий ідіот що до всіх усміхається в людському тлумі –
Безногий серед дороги –
Жінка вночі на порожній вулиці –
Зародок в лоні перед абортom –
Пелюсткова шкірка що плаче від дотику –
Око на світлі нічим крім сльози не прикрите –
Кожен із нас кожної миті цілком несвідомо –
Сплячий мужчина.